

Pošta vydá poštovú známku „Veľká noc 2021: Ľudová fajansa“

Bratislava, 4. marca 2021

Slovenská pošta vydá v piatok 5. marca 2021 poštovú známku „Veľká noc 2021: Ľudová fajansa“, so špecifickým symbolom T2 50g. Označenie zodpovedá cene, ktorá sa zhoduje s výškou poštovej sadzby za list 2. triedy do hmotnosti 50 g vo vnútroštátnom styku.

Poštová známka rozmerov 26,5 × 33,9 mm, vrátane perforácie, vychádza vo forme tlačového listu s 50 známkami. Známkou vytlačila technikou ofsetu spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Motívom poštovej známky je džbán – čepák, zdobený rastlinnými motívy s vtáčikmi symbolizujúcimi jar zo zbierkového fondu SNM – Múzea Ľudovíta Štúra v Modre.

Súčasne s poštovou známkou bude vydaná obálka prvého dňa s pečiatkou FDC s dátumom 5. marca 2021 a domicilom mesta Bratislava. Motívom prítlače FDC obálky je stojan na vajíčka s jarným motívom. Motívom FDC pečiatky je nádoba na vajíčko v tvare sliepočky. FDC vytlačila technikou ofsetu spoločnosť BB PRINT, s.r.o. Autorom výtvarného návrhu poštovej známky, FDC a FDC pečiatky je Adrian Ferda.

Vydanie celinovej pohľadnice: „Veľká noc 2021: Ľudová fajansa“

V piatok 5. marca 2021 vydá Slovenská pošta aj celinovú pohľadnicu s natlačenou známkou na adresnej strane, identickou s poštovou známkou „Veľká noc 2021: Ľudová fajansa“, so špecifickým symbolom T2 50g. Motívom obrazovej strany pohľadnice je keramika spojených nádobiek, ktoré sa môžu použiť ako váza na jarné kvety. Autorom výtvarného návrhu celinovej pohľadnice je Adrian Ferda. Celinovú pohľadnicu vytlačila ofsetovou technikou spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Registračné číslo celinovej pohľadnice je 031 CP 736/21. Predajná cena celinovej pohľadnice je 1,15 €.

Ľudová fajansa sa na Slovensku udomácnila v priebehu 18. storočia vďaka sekte novokrstencov – habánov. Tajomstvo výroby žiarivej maľovanej keramiky spoznali habáni počas sťahovania sa po krajinách Európy. Habánske keramické dielne, známe svojou striktnou farebnosťou a ornamentikou, sa rozpadom tradičného spôsobu života svojich majiteľov začlenili medzi domácich výrobcov keramiky. Popri hrnčiarskej výrobe sa na Slovensku vyvinul nový druh keramiky, fajansa, ľudovo prezývaná džbankárstvo. Takýmto spôsobom vzniklo na západnom Slovensku viacero známych keramických stredísk, ako napríklad Boleráz, Dobrá Voda, Košolná, Sobotište alebo Stupava.

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk

Slovenská ľudová fajansa bola ovplyvnená domácim prostredím, ktoré určovalo jej tvary i ornamentiku. Na keramických nádobách sa objavili pestré rastlinné, zoomorfné a figurálne motívy v rôznych variáciách. Medzi známe strediská keramickej výroby patrila aj Modra. V roku 1883 bolo v Modre založené Keramicko-priemyselné učilište, neskôr najväčšia výrobná keramiky na Slovensku. Dielňa vychovala veľa vynikajúcich keramikov, medzi ktorých patril aj maliar keramiky Heřman Landsfeld. Keramik sa stal uznávaným zberateľom, popularizátorom a znalcom slovenskej ľudovej fajansy. Landsfeld zdokumentoval habánske a džbankárske strediská prostredníctvom archeologického a archívneho výskumu. Na základe bádateľskej práce spoznal rôzne technologické postupy pri výrobe keramiky, ozdobné techniky ako aj charakteristické dekóry starých keramických dielní. Začiatkom 20. storočia zostavil pre modranskú výrobnú vzorkovnicu, ktorá absorbovala ornamentiku všetkých západoslovenských stredísk. Vzorkovnica sa stala „šlabikárom“ pre výrobcov modranskej keramiky. Tradičné vzory Landsfeld prekreslil aj priamo na keramické výrobky. Medzi vzory patril aj malý džbán, tzv. čepák s motívom vtáčikov, ktorý je uložený v SNM – Múzeu Ľudovíta Štúra v Modre. Viaceré dekóry Heřmana Landsfelda sa kontinuálne používajú na modranskej keramike dodnes.

PhDr. Agáta Petrakovičová Šikulová

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk